

Жутица код новорођенчади Jaundice in newborn babies

Напомена:

Ова брошура издаје се искључиво у образовне сврхе. Молимо вас, када се ради о вашем детету, увек се саветујете са својим лекаром или неким другим здравственим стручњаком.

Жутица код новорођенчади се испољава у виду жутила коже и беоњача. Ова врста жутице је уочљива код око трећине, па чак и половине нормално рођених беба. Она обично не изазива никакве проблеме и, уопште узев, ишчезава отприлике недељу дана после рођења. Међутим, ако жутило не нестане ни после недељу дана и ако је присутно и две недеље по рођењу детета, свакако се обратите вашем лекару или локалној болници.

Шта је узрок жутила?

Људско тело стално производи нову крв док се стара крв уништава. Један од производа уништене крви је билирубин. Билирубин нормално одлази у јетру која га избацује као отпадну материју у виду измета. У првих неколико дана после рођења, бебина јетра још увек не функционише у потпуности како треба, те долази до гомилања билирубина у крви. То нагомилавање изазива жутило коже и беоњача.

Да ли је ова жутица штетна?

Ако количина билирубина пређе одређену границу беба ће бити поспана и ошамућена. Веома велика количина билирубина може да доведе до проблема са слухом као и оштећења мозга. Жутица може бити и последица болести јетре. Зато је веома важно да се обратите локалном лекару. Један од знакова болести јетре је светло жута боја столице, а не тамно жута као што је нормално.

Код којих беба се јавља појачано жутило?

Склоније овој врсти жутице су:

- превремено рођене бебе;
- бебе које имају неку инфекцију;
- Резус или RH бебе – бебе чија је крвна група различита од крвне групе мајке и услед тога долази до реакције у којој се бебине крвне ћелије брже уништавају.

Како се мери степен жутила код беба

Количина билирубина се одређује анализом крви. Неке болнице користе и инструмент који се прислони уз кожу бебе да би се одредило да ли је потребна даља анализа крви. Болничко особље ће обавити тест:

- у случају присуства неког од чинилаца ризика као што је прерано рођење;
- у случају израженог жутила првих неколико дана по рођењу.

Третман

За новорођенчад је веома важно да добијају доста течности. Блага дехидрација обично је праћена појачаним жутилом. Блажи облик жутила у првих недељу дана бебиног живота не захтева неко посебно лечење већ само доста течности. Жутица средње јачине се отклања тако што се беба без одеће (али са заштитном маском на очима) излаже јарком или плавичастом светлу. Ова врста третмана позната је као фототерапија **phototherapy**.

Светло разлаже билирубин у кожи и тако помаже у отклањању жутила. Напомињемо да третман помоћу светлости може код бебе да изазове проређену столицу, али овај проблем се може решити повећаном количином течности. Неконтролисано излагање бебе директној сунчевој светлости, без стручног надзора може да буде штетно и чак доведе до опекотина. И на крају, само код тежих случајева ове врсте жутице беби ће можда бити потребна специјална трансфузија крви у којој се целокупна крв замењује новом крвљу, како би се нагомилани билирубин потпуно избацио из организма.

Да ли ова жутица оставља дугорочне последице?

После ове врсте жутице обично нема трајнијих последица. Међутим, бебама код којих је одмах по рођењу испољен висок степен жутила треба редовно проверавати слух. Најбоље је да о овоме разговарате са својим лекаром или са медицинском сестром у диспанзеру за бебе. У данашње време, општећење мозга као последица изузетно високог степена жутила је веома ретка појава, јер се жутица веома пажљиво проверава и прати у првим данима по рођењу бебе, у болници или код куће (ако је породила раније отпуштена из болнице).

Запамтите:

- Ако жутило не почне да бледи након недељу дана, или ако се задржи и после две недеље, обратите се вашем лекару или локалној болници.
- Жутица код новорођенчади може бити и резултат других поремећаја као што је болест јетре. Стога је веома важно да се, ако жутило не нестаје, обратите вашем локалном лекару.

The Children's Hospital at Westmead
Tel: (02) 9845 3585
Fax: (02) 9845 3562
<http://www.chw.edu.au/>

Sydney Children's Hospital, Randwick
Tel: (02) 9382 1688
Fax: (02) 9382 1451
<http://www.sch.edu.au/>

© The Children's Hospital at Westmead & Sydney Children's Hospital, Randwick - 1997-2004

This document was reviewed on Wednesday, 5 November 2003.